

Maade, og det er netop en af Grundene til, at jeg ikke tror, at man pludselig kan gjøre Forandring. De meget omfattende Forsøg er jo de Fjordfke Forsøg, som hidtil have været de eneste, nu begynder ogsaa Dr. Bangs at komme i Betragtning. De Fjordfke Forsøg har havt deres Hovedapparat her, men de har været flyttelige. Det ærede Medlem veed jo, at der rundt omkring i Landet hos private Folk er anstillet en stor Række Forsøg, deriblandt de saakaldte Forevisningsforsøg paa Fællesmeierierne, og foreløbig er det den sikreste Form at holde Laboratoriet som Hovedsæde og sende Folk ud, som formaa at lede Forsøgene paa enkelte Steder og paa den Maade give Befolkningen Afgang til at følge med. Hvis man vilde flytte de forskjellige Forsøg omkring og gjøre dem til Hovedforsøg omkring i Landet, vilde man let komme til at savne den Egalitet og Sikkerhed, som der er i Vedelsen ved den Maade, hvorpaa man nu har det. Man har ingenlunde været uvillig til at lade sine Experimententer foregaa ude i Landet, men man har forsaavidt koncentreret dem, som man har holdt Hjemstedet her. Jeg tror, at det har været fuldkommen rigtigt, at man foreløbig bør blive derved. At man kan komme videre i den og andre Retninger omkring i Landet med faste Stationer, forekommer mig at være et Fremtidsspørgsmaal. — Nu erkjender jeg fuldkommen, hvad der er sagt at være det næste Led i Landbrugsundervisningen, nemlig de mindre Landbrugsstoler kan jeg gjerne betegne dem. Dermed er ikke sagt Andet end Stoler af anden Klasse, som Befolkningen i Almindelighed har Afgang til. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) og det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (Tang) siger, at de ere Forudsætninger for Landbohøifkolen. Det er til en vis Grad rigtigt, der skal en vis Uddannelse til, inden man gaar derind, en passende Undervisning og helst tillige praktisk Færdighed. Men man kan lige saa fuldt sige, at Landbohøifkolen er Forudsætningen for de Stoler, som de Herrer særlig interessere sig for, navnlig ved at forsyne dem med uddannede og gode Lærerekræfter. Jeg tror, at det er tilbøls erkjendt, og skal blive mere og mere paafkønnet, at det er den Veil, ad hvilken man kan faae solide Lærerekræfter, som man kan være tjent med til disse Stoler, og derfor er der heller ikke noget Bagvendt i den Veil, jeg tillader mig at foreslaa at gaa, nemlig at begynde herfra. Forøvrigt kan jeg ganske billige, at man ikke her kommer ind paa dette Spørgsmaal om Landbrugs-

stoler, der er i saa Henseende Trang til nærmere Undersøggelse, og der foreligger for mig adskillige Andragender i den Retning. Jeg mener ogsaa, man bør give en god Del Penge ud i den Retning, og jeg er enig med det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds i, at disse Stoler maa lægges ind under Indenrigsministeriet og under Indenrigsministerens selvstændige Tilsyn; jeg vil ikke have noget Fællesskab med Kultusministeren i den Slags Spørgsmaal. Derfor er det, jeg ikke har kunnet faae Sagen frem. Der er Stoler, man den ene Dag talder Følkehøifstoler og den anden Dag Landbrugsstoler, men det er ikke den Slags Stoler, jeg vil have, det jeg forlanger paa dette Omraade som paa andre Omraader, hvor jeg har med Stolevæsenet at gjøre — thi jeg har ogsaa med Stoler at gjøre, Handelsstoler, Haandværkerstoler f. Ex. — det er, at det er Jagstoler, for at betegne dem mere specielt. Det kan derfor meget godt være, vi kunne komme til Enighed om den Slags Ting. — Det er ikke min Mening at lade det komme an paa, om Stoleforstanderne ere Høire eller Venstre, jeg tror heller ikke, at det ærede Medlem fra Svendborg kan staa ved, at der tages Hensyn hertil. Jeg tror, det ærede Medlem faar Statsbidrag, og jeg tror, at det ærede Medlem, der sidder her lige overfor mig, det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds (Bernsen) ogsaa faar det. (Bernsen: Ja, et lille et!) Ja, stort eller lille, det er ikke det, det kommer an paa. (Thomsen: Berg faar ogsaa!) Ja det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds har jo ogsaa faaet, men jeg troede for Resten ikke, at det ærede Medlem mere havde med den Slags Ting at gjøre. (Tang: Vi maa svare Told.) Det ærede Medlem siger, at de maa svare Told; det er for Resten en Afbrudelse, jeg ikke forstaar, men det kan nu være det Samme, faktisk er det, at det ingen Rolle spiller, om Bedkommende er Høire eller Venstremænd. Noget Andet er det, at en Venstremænd kan kompromittere sig i den Grad, at man ikke kan give hans Skole Bidrag af Hensyn til hans personlige Forhold, Noget, som en Høiremand ogsaa kan komme til. For Resten er det Noget, jeg ikke specielt har med at gjøre, jeg har kun villet slaa fast, at jeg aldrig har kunnet faae Die for, at der gjøres Forskjel paa Høire og Venstre; kun hvor ganske særlige Forhold ere til Stede, har man af Hensyn til den Paagjældendes Person ikke ment at kunne give Skolen Noget. Det tror jeg ogsaa ved nærmere Undersøggelse vil vise sig at være Forholdet. Nu sagde det ærede Medlem for